

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 17.7.2015
COM(2015) 349 final

KOMISJONI ARUANNE NÕUKOGULE,

**milles hinnatakse piimatootjate poolt turustusaastatel 1995/96–2001/02 eest tasumisele
kuuluva lisamaksu sissenõudmisel tehtud edusamme, millest Itaalia on teatanud
komisjonile ja nõukogule
(vastavalt nõukogu otsuse 2003/530/EÜ artiklile 3)**

KOMISJONI ARUANNE NÕUKOGULE,

milles hinnatakse piimatootjate poolt turustusaastatel 1995/96–2001/02 eest tasumisele kuuluva lisamaksu sissenõudmisel tehtud edusamme, millest Itaalia on teatanud komisjonile ja nõukogule

(vastavalt nõukogu otsuse 2003/530/EÜ artiklile 3)

Käesolev hindamisaruanne on koostatud vastavalt nõukogu 16. juuli 2003. aasta otsuse 2003/530/EÜ (sellise abi ühisturuga kokkusobivuse kohta, mida Itaalia Vabariik kavatseb anda oma piimatootjatele) (edaspidi „nõukogu otsus”) artiklile 3. Kõnealuse otsuse kohaselt peavad Itaalia pädevad asutused esitama nõukogule ja komisjonile igal aastal aruande piimatootjate poolt ajavahemiku 1995/96–2001/02 eest tasumisele kuuluva lisamaksu sissenõudmisel tehtud edusammude kohta.

Nõukogu otsuse artikli 1 kohaselt käsitatakse abi, mis seisneb selles, et Itaalia Vabariik maksab ise Euroopa Liidu eelarvesse piimatootjate suhtes kohaldatud piima lisamaksu summa, mille piimatootjad võlgnevad Euroopa Liidule turustusaastate 1995/96–2001/02 eest, ja lubab tootjatel maksta oma võlga hiljem mitme aasta peale jagatult ilma intressi maksmata, erandkorras ühisturuga kokkusobivana järgmistel tingimustel:

- tootjad maksavad võla tagasi täismahus iga-aastaste ühesuuruste osamaksetena ja
- alates 1. jaanuarist 2004 alanud tagasimakseperiood ei kesta kauem kui 14 aastat.

Nõukogu otsuse artikli 2 kohaselt antakse abi tingimusel, et Itaalia teatab ametlikult Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondile (EAGGF) (nüüd Euroopa Põllumajanduse Tagatisfond (EAGF)), asjaomaste ajavahemike eest makstava lisamaksu kogusumma ja et Itaalia arvab veel tasumata võla iga-aastaste ühesuuruste osamaksetena maha EAGGF-i poolt rahastatavatest kuludest vastavalt 2003. aasta novembriks, 2004. aasta novembriks ja 2005. aasta novembriks. Itaalia deklareeris asjaomase ajavahemiku eest makstava lisamaksu kogusumma nõuetekohaselt 26. augusti 2003. aasta kirjaga. Järelejäänud tasumata võla mahaarvamine EAGGF-i poolt 2003., 2004. ja 2005. aasta novembriks rahastatavatest kuludest toimus nõuetekohaselt.

Nõukogu otsuse artikli 3 kohaselt peavad Itaalia pädevad asutused esitama nõukogule ja komisjonile igal aastal aruande piimatootjate poolt turustusaastate 1995/96–2001/02 eest tasumisele kuuluva lisamaksu sissenõudmisel tehtud edusammude kohta.

Itaalia asutused esitasid komisjonile selle sätte alusel koostatud kümnenda aruande Itaalia makseasutuse AGEA (Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura) 13. novembri 2014. aasta kirjaga, milles käsitletakse 2013. aasta osamakseid.

Käesolevas aruandes esitatakse komisjoni hinnang Itaalia asutuste 2013. aasta edusammude kohta lisamaksu sissenõudmisel nii nõukogu otsusega 2003/530/EÜ hõlmatud seitsme turustusaasta kui ka selliste turustusaastate puhul, mida nimetatud otsus ei hõlma.

Lisamaksu tasumine 2003. aasta osamaksekava alusel

Nõukogu otsus, mille kohaselt lubati Itaaliale maksta lisamaksud liidu eelarvesse oma piimatootjate asemel, hõlmas 2005. aastal nõukogule esitatud esimese aruande kohaselt 25 123 maksukohustuslikku tootjat. Aastaks 2013 oli nende arv kahanenud 21 819 ettevõtjani.

Kõigist tootjatest, kes on praegu võlgu nõukogu otsusega hõlmatud seitsme turustusaasta lisamaksud, otsustas 15 431 tootjat teha tagasimakseid 2003. aasta osamaksekava alusel. Enne

esimese osamakse tasumist 2004. aastal olid 15 431 tootjat, kes otsustasid teha tagasimakseid osamaksekava alusel, võlgu ligikaudu 345 miljonit eurot, mis moodustas osamaksekavadega ühinemisest keeldunud tootjate poolt makstavast veel tasumata lisamaksu kogusummast ligikaudu ühe neljandiku. Sellest nähtub, et osamaksekava kasuks on otsustanud suurem osa nendest tootjatest, kes on vähem ületanud oma individuaalseid tootmiskvoote. Seevastu aga individuaalseid tootmiskvoote märkimisväärselt ületanud tootjad (ligikaudu 8 000 tootjat, kes peavad seitsme turustusaasta eest tasuma lisamaksu kokku ligikaudu ühe miljardi euro ulatuses) on selle asemel eelistanud osamaksekavaga liitumata jätta. Tuleb siiski täpsustada, et igal aastal saavad Itaalia asutused uusi osamaksetena tasumise taotlusi. Aastal 2013 esitati 160 uut osamaksetena tasumise taotlust, mis hõlmas 8,7 miljonit eurot. Osamaksekavaga hõlmatud kogusumma on 362,17 miljonit eurot.

Kümnenda osamakse kogusummas 26 165 096 eurot pidid 11 331 tootjat tasuma enne 31. detsembrit 2013. Itaalia asutuste tehtud kontrolli tulemustest nähtus, et 2013. aasta jooksul on 11 132 tootjat tasunud nõuetekohaselt kokku 25 664,142 eurot, seega on 98,24 % tootjatest tasunud ettenähtud tähtajaks 98,2 % kümnenda osamakse kohastest tasumisele kuuluvatest summadest. Esimese üheksa osamakse kohastest tasumisele kuuluvatest summadest tasuti õigel ajal vastavalt 99,6 %, 97,9 %, 99,5 %, 99,7 %, 96,4 %, 96,2 %, 90,5 %, 98,3 % ja 96,9 %. Esimese kümne osamakse raames tasutud lisamaksu summa ulatub kokku ligikaudu 270 739 640 miljoni euron (umbes 97,3 % osamaksete kohaselt tasumisele kuuluvast kogusummast).

Kuigi sellistest tulemustest nähtub kindlasti osamaksekavas osalevate tootjate valmisolek oma kohustusi täita, leiab komisjon, et juhtumite puhul, kus maksed ei ole tehtud ettenähtud aja jooksul, on järelkontroll väga oluline näitaja Itaalia asutuste valmisoleku kohta täita oma kohustusi, et tagada osamaksekava tingimuste täpne täitmine ja lõpuks tasumisele kuuluva lisamaksu tagasimaksmine täies mahus.

Kümnenda osamakse puhul puudub igasugune info ülejäänud 199 tootja osamaksete kohta kokku 500 948 euro ulatuses.

2012. aasta lõpuks oli 285 tootjal üheksanda osamakseperioodi eest veel tasumata osamakseid kokku 786 682,83 euro ulatuses. Vastavalt Itaalia asutustelt saadud teabele teatasid vastavad piirkondlikud asutused kõikidest sellistest juhtumitest keskasutustele, et nõuda sisse kogu maksmisele kuuluv summa koos intressidega väljaspool osamaksekava. Algul arvati, et oma osamaksu ei ole tasunud 285 tootjat, kuid hiljem selgus, et tegelikult olid maksmata jätnud vaid 191 tootjat. Tootjatest, kes ei olnud tasunud üheksandat osamakset, jäid 94 tootjat ilma võimalusest sissenõutavat lisamaksu osamaksudena tagasi maksta ning nende suhtes algatati võla sundkorras sissenõudmise menetlus.

Põllumajanduslikud majapidamised, mille suhtes on tühistatud osamaksetena maksmise võimalus

Kui üks aastane osamakse jääb tasumata, arvatakse tootja osamaksekavast välja ja temalt peetakse kinni kogu veel võlguolev summa koos kogunenud intressidega.

Kümme aastat pärast osamaksekava käivitamist 2003. aastal, on 613 põllumajanduslikku majapidamist kaotanud oma võla osamaksetena maksmise õiguse. Nende osamakseteks jaotatud koguvõlg oli 22 817 190 eurot.

Siiski maksti 7 128 700 eurot osamaksetena enne kõnealuse õiguse tühistamist ja 4 297 074,81 eurot nõuti sisse pärast õiguse tühistamist, mis tähendab, et 251 veel võlgu oleva põllumajandusliku majapidamise tagasimaksmata koguvõlg on 11 391 415 eurot.

Arvudest nähtub, et Itaalia asutuste hoolsus lisamaksu sissenõudmisel tootjate käest, kes on aasta osamakse tasumata jätmise tõttu osamaksekavast välja arvatud, ei ole kaugeltki rahuldav. Selleks, et saada õigus osamaksekavas osalemiseks, pidid piimatootjad loobuma oma kohtumenetlustest Itaalia kohtutes. Seda asjaolu silmas pidades ei näi puudused lisamaksu sissenõudmisel tulenevat pikaleveninud kohtumenetlustest, vaid pigem Itaalia asutuste suutmatusest kõnealuseid summasid tõhusalt sisse nõuda.

Maksusummade tasumise edasilükkamine kuue kuu võrra ja selle mõju riigiabi valdkonnale

Itaalia 29. detsembri 2010. aasta dekreetseaduse nr 225 (millest pärast muudatuste tegemist sai 26. veebruari 2011. aasta seadus nr 10) artikli 2 lõike 12 kohaselt andis Itaalia loa lükata 2010. aasta osamakse tasumine, mis nõukogu otsusega 2003/530/EÜ heaks kiidetud 2003. aasta osamaksekava kohaselt oleks tulnud teha 31. detsembriks 2010, edasi kuni 2011. aasta 30. juunini.

17. juuli 2013. aasta otsuses C(2013) 4046 (final) märkis komisjon, et piimamaksu 31. detsembriks 2010. aastal tasumisele kuuluva osamakse tähtaja edasilükkamine kujutab endast siseturuga kokkusobimatut abi. Pealegi leidis komisjon, et sellise abi andmisel rikuti nõukogu otsuses 2003/530/EÜ sätestatud tingimusi ja nende abi saajate jaoks, kes jäid seega nõukogu kehtestatud raamistikust välja, oli tegemist uue riigiabiga, mis on määruse (EÜ) nr 659/1999 artikli 1 punkti f tähenduses ebaseaduslik ning lisaks siseturuga kokkusobimatu.

Otsuses C(2013) 4046 (final) tegi komisjon ettekirjutuse, et Itaalia peab nõudma osamakse tasumise edasilükkamisega seotud abisaajatelt siseturuga kokkusobimatu abi summa hüvitamist koos intressidega.

Itaalia asutused algatasid asjakohase haldusmenetluse abi sissenõudmiseks. Siiski esitas Itaalia 8. novembril 2013 üldkohtule hagi komisjoni otsuse kohta (kohtuasi T-527/13). Kohus langetas 24. juunil 2015 otsuse, millega tühistati osaliselt komisjoni otsus: kohus kinnitas komisjoni arvamust abist, mis oli seotud 31. detsembriks 2010 tasumisele kuuluva osamakse edasilükkamisega, kuid lükkas tagasi komisjoni järeldused, milles käsitleti uut abi neile, kelle suhtes edasilükkamist kohaldati ja mis jäi seega nõukogu otsuse kohaldamisalast välja.

Turustusaasta 2002/2003 eest tasumisele kuuluv lisamaks

Vastavalt nõukogu otsusele 2003/530/EÜ tasus tootjate asemel aastatel 1995–2002 liidu eelarvesse lisamaksu Itaalia riik.

Vastavalt nõukogu 29. septembri 2003. aasta määrusele (EÜ) nr 1788/2003 kannavad liikmesriigid alates 2004. aastast lisamaksu otse liidu eelarvesse.

Paraku ei ole turustusaasta 2002/2003 hõlmatud ei nõukogu otsuse ega uue korraga, mis võeti kasutusele 2004. aastal. Võttes arvesse Itaaliale eraldatud riikliku kvoodi ületamist, oli kvoodi ületamise eest vastutavate Itaalia piimatootjate lisamaksu võlgnevus turustusaasta 2002/2003 eest liidu eelarvesse 227,77 miljonit eurot.

Nimetatud summast on Euroopa Liidu eelarvesse makstud 56,58 miljonit eurot ja 40,68 miljonit eurot on kohtuotsusega tühistatud. Seega 31. detsembri 2013. aasta seisuga oli piimatootjate lisamaksu võlgnevus turustusaasta 2002/03 eest liidu eelarvesse veel 130,50 miljonit eurot. Sellest summast kuulub 9,35 miljonit eurot maksmisele 2009. aasta osamaksekava alusel.

Tasumata lisamaks, mida ei hõlma ei 2003. aasta osamaksekava ega 2009. aasta tasumisele kuuluvate maksude sissenõudmise süsteem

Juba eelmistes aruannetes rõhutati, et 2003. aasta osamaksekava ja 2009. aasta tasumisele kuuluvate maksude sissenõudmise süsteem (intressimääraga, mis on võrdne liidu viitemääraga, mida on suurendatud veel mitme protsendipunkti võrra) hõlmavad tegelikult vaid suhteliselt väikest osa sissenõutavast lisamaksust.

Seega on turustusaastate 1995/96–2008/09 eest tagastamisele kuuluva maksu kogusumma Itaalialt saadud teabe kohaselt 2,305 miljardit eurot. Sellest summast kogus Itaalia ajavahemikul 2003–2013 kokku 566,71 miljonit eurot, millest 270,74 miljonit eurot 2003. aasta osamaksekava raames, 4,99 miljonit eurot 2009. aasta tasumisele kuuluvate maksude sissenõudmise süsteemi raames ja 290,98 miljonit eurot väljaspool osamaksekava.

Ülejäänud summast, st 1,738 miljardist eurost

kuulub väike osa (199,88 miljonit eurot) tagasimaksmisele Itaalias loodud 2003. ja 2009. aasta osamaksekavade raames, millega mõned piimatootjad, kes peavad tasuma lisamaksu, on liitunud;

– on 211,23 miljonit eurot kuulutatud luhtunud kuludeks seoses piimatootja pankrotiga või nõude tühistamisega vastavalt kohtuotsusele;

– on 1,327 miljardit eurot võlgu tootjad, kes on keeldunud ühinemisest osamaksekavadega ning kellest enamik on vaidlustanud lisamaksu Itaalia kohtutes.

Seega umbes 87 % turustusaastate eest 1995/96–2008/09 tagasimaksmisele kuuluva lisamaksu kogusummast (1,527 miljardit eurot) ei ole hõlmatud ühegi osamaksekavaga.

Väljaspool osamaksekavasid kogutud lisamaks on seni kokku üksnes 290,98 miljonit eurot. Itaalia asutuste aruande kohaselt on sissenõutud lisamaksu summa väga tagasihoidlik seetõttu, et mitmed tootjad, kes lisamaksu peavad tasuma, on selle vaidlustanud ja saavutanud maksu sissenõudmise peatamise.

Nõukogule esitatud eelmistes hindamisaruannetes väljendas komisjon arvamust, et Itaalia esitatud aastaaruannetes tuleks eelkõige kirjeldada kohtuvaidluste seisu ning esitada tõendid selle kohta, et tootjad, kelle maksu käsitlev vastuväide kohtu poolt tagasi lükati, on maksu tasunud. Üksikasjaliku teabeta ei saa komisjon täpselt jälgida osamaksekavaga hõlmamata maksuosa sissenõudmise kulgu.

Komisjon väljendas heameelt Itaalia asutuste aruandes kümnenda osamakse kohta esitatud teabe üle, mis on seotud 2003. aastal kehtestatud osamaksekava kohaselt sissenõutava lisamaksu praeguse üldise olukorraga.

Teisest küljest osutavad Itaalia asutuste esitatud arvnäitajad, et osamaksekavaga hõlmamata summade sissenõudmisel tehtud edusammud on minimaalsed. Eelkõige ei ole saavutatud märkimisväärset edu nende sissenõudeõigusega maksusummade sissenõudmisel, mida ei ole kunagi vaidlustatud või mis on vaidlustatud, kuid kohtu poolt kinnitatud, või mille puhul kohtumenetlused on käimas, kuid sissenõudmise peatamise korraldust ei ole väljastatud.

31. jaanuari 2013. aasta seisuga oli selliste sissenõudeõigusega maksude summa umbes 240,92 miljonit eurot, samas kui tasumata sissenõudeõigusega maksude kogusumma oli 827 miljonit eurot. Komisjon märgib veel, et ajavahemikul 1995/96–2008/09 tasumisele kuulunud 1,527 miljardist eurost ei ole 500 miljonit eurot veel sissenõudeõigusega, kuna need on vaidlustatud ja nende sissenõudmine on kohtu otsusega peatatud. Summa tuleb siiski sisse nõuda, kui kohus on teinud asutuste jaoks soodsad otsused.

Turustusaastatel 1995/96–2008/09 tasumisele kuulunud ja praegu sissenõudeõigusega summadest on tegelikult kogutud umbes 22,5 %.

Nõukogu otsusega hõlmatud turustusaastate (1995/96–2001/2002) eest on tegelikult kogutud 26,6 % praegu sissenõudeõigusega summadest. Sissenõudeõigusega summad jagunevad järgmiselt:

- summad, mida ei ole vaidlustatud: sissenõudeõigusega 172,12 miljonist eurost on sisse nõutud 109,65 miljonit eurot, seega on sissenõudmismäär 63 %;
- summad, mis on vaidlustatud, kuid mille kohta ei ole väljastatud sissenõudmise peatamise korraldust: sissenõudeõigusega 256,20 miljonist eurost on sisse nõutud ainult 28,38 miljonit eurot, seega 11 %;
- kohtu poolt kinnitatud maksusummad: sissenõudeõigusega 639,97 miljonist eurost on sisse nõutud 102,89 miljonit eurot, seega 16,5 %.

Komisjon juhib tähelepanu asjaolule, et kahe viimati nimetatud kategooria puhul on sissenõudmismäär väga väike. Isegi nende 172,12 miljoni puhul, mida ei ole kunagi vaidlustatud ja mille võiks seepärast kohe sisse nõuda, on veel tasumata 62,48 miljonit eurot. Turustusaastate 1995/96–2001/02 eest tasutavate maksude puhul tähendab see, et 19,54 miljonit eurot ei ole suudetud rohkem kui 10 aasta jooksul sisse nõuda.

Komisjon avaldab sügavat kahetsust, et osa 2003. aasta osamaksekavaga ja 2009. aasta sissenõudmisesüsteemiga hõlmatud summade kogumine on olnud aeglane.

Komisjon jälgib jätkuvalt tähelepanelikult sissenõudmise käiku Itaalias, eelkõige sellise lisamaksu sissenõudmist, mis ei ole hõlmatud osamaksekavaga. Komisjoni talitused on mitmel korral edastanud oma tähelepanekud (sealhulgas negatiivsed märkused) Itaalia asutustele ja palunud esitada üksikasjalikku teavet piimamaksu sissenõudmise mitmesuguste aspektide kohta.

Vaatamata komisjoni korduvatele taotlustele, ei ole Itaalia asutused enamikku maksmisele kuuluvast summast sisse nõudnud.

Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 258 nõudis Euroopa Komisjon 20. juunil 2013, et Itaalia esitaks tähelepanekud nende meetmete puudulikkuse kohta, mis on võetud lisamaksu kogumisel esinenud puuduste kõrvaldamiseks ajavahemikus 1995–2009. Itaalia saadetud vastusest ei nähtu paraku märkimisväärsed edusamme sissenõudmise valdkonnas.

10. juulil 2014 saatis komisjon Itaaliale põhjendatud arvamuse, kuna Itaalia ei olnud võtnud piisavaid meetmeid, et tagada ülelaekumisest tulenevate maksusummade tõhusat ja tulemuslikku tagasinõudmist piimatootjatelt, kes ületasid oma individuaalset tootmiskvooti aastatel, mil Itaalia ületas oma riiklikku piimakvooti.

Järeldused

Komisjon leiab, et kuna nõukogu poolt 2003. aastal heaks kiidetud osamaksekava kohaldamise tingimused on täidetud, osutavad Itaalia asutuste edusammud summade sissenõudmisel tootjatelt, kes on otsustanud turustusaastatel 1995/1996–2001/2002 osamaksekavaga liituda, süsteemi rahuldavale juhtimisele.

Summade puhul, mida osamaksekavad ei hõlma, on komisjon alates 2010. aastast nõukogule esitanud järjestikustes hindamisaruannetes, seejärel Itaaliale 20. juunil 2013 edastatud märgukirjas ning 10. juuli 2014 saadetud põhjendatud arvamuses juba väljendanud

rahulolematust märgatavate edusammude puudumise üle piimakvoodi maksusummade sissenõudmisel.

Itaalia asutuste poolt kümnenda osamakse kohta esitatud teabe kohaselt ei ole osamaksekavadega hõlmamata maksude tegeliku sissenõudmise osas paraku mingit läbimurret märgata. Kuna tasumata maksusumma on suur ja olukord kestab juba pikka aega, tuleb järeldada, et Itaalia asutused ei ole taganud Euroopa Liidu õigusaktide tulemuslikkust ja tõhusust ning seepärast on komisjon 26. veebruaril 2015 otsustanud esitada Euroopa Liidu Kohtule hagi ELi toimimise lepingu artikli 258 kohase rikkumismenetluse algatamiseks.